ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého senátu)

19. května 2010 *

Ve věci T-21/05,

Chalkor AE Epexergasias Metallon, se sídlem v Aténách (Řecko), zastoupená I. Forresterem, QC, A. Schulzem a A. Komninosem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené S. Oliverem a S. Noëm, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

jejímž předmětem je návrh na zrušení nebo snížení pokuty uložené žalobkyni rozhodnutím Komise K (2004) 2826 ze dne 3. září 2004, týkajícím se řízení podle článku čl. 81 [ES] a čl. 53 Dohody o EHP (Věc COMP/E-1/38.069 – Měděné sanitární trubky),

TRIBUNÁL (osmý senát),

ve složení M. E. Martins Ribeiro, S. Papasavvas a N. Wahl (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: C. Kantza, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. listopadu 2008,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Chalkor AE Epexergasias Metallon (dále jen „Chalkor“ nebo „žalobkyně“) je společnost založená podle řeckého práva, která je kótovaná na Aténské burze (Řecko). Společnost Viohalco SA vlastní absolutní většinu akcií žalobkyně.

1. *Správní řízení*

2 V návaznosti na sdělení informací učiněné společností Mueller Industries Inc. (dále jen „Mueller“) v lednu 2001 provedla Komise Evropských Společenství v březnu 2001 podle článku 14 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3), předem neohlášená šetření v prostorách vícero podniků činných v odvětví měděných trubek.

3 Dne 9. a 10. dubna 2001 byla provedena doplňková šetření v prostorách společnosti KME Germany AG (dříve KM Europa Metal AG), jakož i společností Outokumpu Oyj a Luvata Oy (dříve Outokumpu Copper Products Oy) (dále jen, společně „skupina Outokumpu“). Dne 9. dubna 2001 učinila skupina Outokumpu Komisi nabídku spolupráce na základě sdělení Komise o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci z roku 1996“), jak pro průmyslové tak pro sanitární trubky. Po doplňkových šetřeních Komise rozdělila své šetření týkající se měděných trubek do třech odlišných řízení, a sice věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky), věci COMP/E-1/38.121 (Spojovací tvarovky) a věci COMP/E-1/38.240 (Průmyslové trubky).

4 Dopisem ze dne 30. dubna 2001 předala skupina Outokumpu Komisi prohlášení, doplněné určitým počtem příloh, které popisovalo odvětví měděných trubek a koluzní dohody, které se k němu vztahovaly.

5 Dne 5. června 2002 se v rámci věci COMP/E-1/38.240 (Průmyslové trubky) uskutečnily z iniciativy Komise rozhovory se zástupci skupiny Otukumpu týkající se nabídky spolupráce učiněné tímto podnikem. Tento podnik rovněž oznámil, že souhlasí s tím, aby Komise vyslechla zaměstnance, kteří byli zapojeni do dohod, jichž se týkala věc COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky).

6 V červenci 2002, v rámci věci COMP/E-1/38.240 (Průmyslové trubky), Komise na základě článku 11 nařízení č. 17 jednak zaslala žádosti o informace společnosti Wieland-Werke AG (dále jen „Wieland“) a skupině KME [složené z KME Germany, KME France SAS (dříve Tréfimétaux SA) a KME Italy SpA (dříve Europa Metalli SpA)] a jednak vyzvala skupinu Outokumpu, aby jí sdělila doplňující informace. Dne 15. října 2002 skupina KME odpověděla na uvedenou žádost o informace. Její odpověď obsahovala rovněž prohlášení a žádost, aby se v rámci věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky) na ni použilo sdělení o spolupráci z roku 1996. Krom toho skupina KME umožnila Komisi použít všechny informace poskytnuté v rámci věci COMP/E-1/38.240 (Průmyslové trubky) a věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky).

7 Dne 23. ledna 2003 společnost Wieland předala Komisi prohlášení obsahující žádost, aby se v rámci věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky) na ni použilo sdělení o spolupráci z roku 1996.

8 V rámci věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky) zaslala Komise dne 3. března 2003 žádosti o informace skupině Boliden [složené ze společností Boliden AB, Outokumpu Copper Fabrication AB (dříve Boliden Fabrication AB) a Outokumpu Copper BCZ SA (dříve Boliden Cuivre & Zinc SA)], společnostem HME Nederland BV (dále jen „HME“) a Chalkor a dne 20. března 2003 skupině IMI [složené ze společností IMI plc, IMI Kynoch Ltd a Yorkshire Copper Tube].

9 Dne 9. dubna 2003 se zástupci společnosti Chalkor setkali se zástupci Komise a požádali, aby se v rámci věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky) použilo sdělení o spolupráci z roku 1996.

10 Dne 29. srpna 2003 přijala Komise v rámci věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky) oznámení námitek určené dotyčným společnostem. Poté, co uvedené společnosti získali přístup ke spisu v elektronické podobě a předložily písemná vyjádření, zúčastnili se s výjimkou společnosti HME slyšení dne 28. listopadu 2003.

11 Dne 16. prosince 2003 přijala Komise rozhodnutí K(2003) 4820 v konečném znění v řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/E-1/38.240 – Průmyslové trubky), jehož shrnutí je zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 28. dubna 2004 (Úř. věst. L 125, s. 50).

2. *Napadené rozhodnutí*

12 Dne 3. září 2004 přijala Komise rozhodnutí K(2004) 2826, které se týká řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/E-1/38.069 – měděné sanitární

trubky) (dále jen „napadené rozhodnutí“), jehož shrnutí je zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 13. července 2006 (Úř. věst. L 192, s. 21).

13 Napadené rozhodnutí obsahuje zejména následující ustanovení:

„*Článek 1*

Následující podniky porušily ustanovení čl. 81 odst. 1 [ES] a od 1. ledna 1994 ustanovení čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP tím, že se v průběhu uvedených období účastnily souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě, které se týkaly stanovení cen a rozdělení trhů v odvětví měděných sanitárních trubek:

a) Boliden […], společně a nerozdílně s [Outokumpu Copper Fabrication] a [Outokumpu Copper BCZ] od 3. června 1988 do 22. března 2001;

b) [Outokumpu Copper Fabrication], společně a nerozdílně s Boliden […] a [Outokumpu Copper BCZ], od 3. června 1988 do 22. března 2001;

c) [Outokumpu Copper BCZ], společně a nerozdílně s Boliden […] a [Outokumpu Copper Fabrication], od 3. června 1988 do 22. března 2001;

d) Austria Buntmetall AG :

i) společně a nerozdílně s Buntmetall Amstetten [GmbH], od 29. srpna 1998 přinejmenším do 8. července 1999, a

ii) společně a nerozdílně s [Wieland] a Buntmetall Amstetten […], od 9. července 1999 do 22. března 2001 ;

e) Buntmetall Amstetten […] :

i) společně a nerozdílně s Austria Buntmetall […] od 29. srpna 1998 přinejmenším do 8. července 1999, a

ii) společně a nerozdílně s [Wieland] a Austria Buntmetall […], od 9. července 1999 do 22. března 2001;

f) [Chalkor], od 29. srpna 1998 přinejmenším do začátku září 1999;

g) [HME] od 29. srpna 1998 přinejmenším do 22. března 2001;

h) IMI […], společně a nerozdílně s IMI Kynoch […] a Yorkshire Copper Tube […], od 29. září 1989 do 22. března 2001;

i) IMI Kynoch […], společně a nerozdílně s IMI […] a Yorkshire Copper Tube […],od 29. září 1989 do 22. března 2001;

j) Yorkshire Copper Tube […], společně a nerozdílně s IMI […] a IMI Kynoch […],od 29. září 1989 do 22. března 2001;

k) [KME Germany]:

i) samostatně od 3. června 1988 do 19. června 1995, a

ii) společně a nerozdílně s [KME France] a [KME Italy], od 20. června 1995 do 22. března 2001;

l) [KME Italy]:

i) společně a nerozdílně s [KME France], od 29. září 1989 do 19. června 1995, a

ii) společně a nerozdílně s [KME Germany] a [KME France], od 20. června 1995 do 22. března 2001;

m) [KME France]:

i) společně a nerozdílně s [KME Italy], od 29. září 1989 do 19. června 1995, a

ii) společně a nerozdílně s [KME Germany] a [KME Italy], od 20. června 1995 do 22. března 2001;

[…]

s) Outokumpu […], společně a nerozdílně s [Luvata], od 29. září 1989 do 22. března 2001;

t) [Luvata], společně a nerozdílně s Outokumpu […], od 29. září 1989 do 22. března 2001;

u) [Wieland]:

i) samostatně od 29. září 1989 do 8. července 1999, a

ii) společně a nerozdílně s Austria Buntmetall […] a Buntmetall Amstetten […], od 9. července 1999 do 22. března 2001.

Článek 2

Za protiprávní jednání uvedená v článku 1 se ukládají následující pokuty:

a) Boliden […], [Outokumpu Copper Fabrication] a [Outokumpu Copper BCZ], společně a nerozdílně: 32,6 milionu eur;

b) Austria Buntmetall […] a Buntmetall Amstetten […], společně a nerozdílně: 0,6695 milionu eur;

c) Austria Buntmetall […], Buntmetall Amstetten […] a [Wieland], společně a nerozdílně: 2,43 milionu eur;

d) [Chalkor]: 9,16 milionu eur;

e) [HME]: 4,49 milionu eur;

f) IMI […], IMI Kynoch […] a Yorkshire Copper Tube […], společně a nerozdílně: 44,98 milionu eur;

g) [KME Germany]: 17,96 milionu eur;

h) [KME Germany], [KME France] a [KME Italy], společně a nerozdílně: 32,75 milionu eur;

i) [KME Italy] a [KME France], společně a nerozdílně: 16,37 milionu eur;

j) Outokumpu […] a [Luvata], společně a nerozdílně: 36,14 milionu eur;

k) [Wieland], samostatně: 24,7416 milionu eur.

[…]“

14 Komise se domnívala, že se dotčené podniky účastnily jediného, trvajícího a komplexního protiprávního jednání (dále jen „kartel“ nebo „dotčené protiprávní jednání“) a v případě skupiny Boliden, skupiny KME a společnosti Wieland, protiprávního jednání, které má mnoho forem. Komise upřesnila, že vnitrostátní dohody nejsou jako takové napadeným rozhodnutím dotčeny (body 2 a 106 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Relevantní výrobky a trhy

15 Dotyčné odvětví, odvětví výroby měděných trubek zahrnuje dvě skupiny výrobků, a sice jednak průmyslové trubky, které se rozdělují do různých podskupin na základě jejich konečného využití (klimatizace a chlazení, armatury, ohřívače vody a plynové ohříváky, sušičky filtrů a telekomunikace) a jednak sanitární trubky, nazývané také „instalační trubky“, které se používají na vodovodní, ropovodní, plynová a vytápěcí zařízení ve stavebnictví (bod 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

16 Komise měla za to, že věci COMP/E-1/38.069 (Měděné sanitární trubky) a COMP/E-1/38.240 (Průmyslové trubky) se týkají dvou odlišných protiprávních jednání. V tomto ohledu se hlavně opřela o skutečnost, že „v dohodách o jednak sanitárních trubkách a jednak průmyslových trubkách byly zapojeny odlišné podniky (a odlišní zaměstnanci těchto podniků) a organizace těchto dohod se rovněž lišila". Komise se krom toho domnívala, že odvětví sanitárních trubek se liší od odvětví průmyslových trubek, pokud jde o dotčené zákazníky, konečné použití a technické vlastnosti výrobků (body 4 a 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

17 Pokud jde o měděné sanitární trubky, Komise v napadeném rozhodnutí tvrdila, že tato skupina výrobků zahrnuje dvě „podskupiny" výrobků: jednak sanitární trubky z obyčejné mědi a jednak měděné sanitární trubky izolované plastem. Poznamenala, že „sanitární trubky z obyčejné mědi a měděné sanitární trubky izolované plastem nejsou nezbytně zaměnitelné a mohou představovat rozdílné výrobkové trhy s ohledem na sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství" (Úř. věst. 1997, C 372, s. 5). Nicméně pro potřeby napadeného rozhodnutí se Komise domnívala, že tyto dvě „podskupiny" výrobků musí být považovány za „jednu a tutéž skupinu výrobků […] protože v dohodách o těchto dvou podskupinách výrobků byly v zásadě zapojeny stejné podniky (a stejní zaměstnanci těchto podniků) a dohody byly organizovány podobným způsobem" (body 13 a 459 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

18 V napadeném rozhodnutí Komise rovněž uvedla, že relevantní zeměpisný trh byl Evropský hospodářský prostor (EHP). Domnívala se, že v roce 2000 byla v EHP tržní hodnota sanitárních trubek z obyčejné mědi přibližně 970,1 milionů eur a tržní hodnota měděných sanitárních trubek izolovaných plastem 180,9 milionů eur.

Kumulovaná hodnota těchto dvou trhů byla v důsledku toho ohodnocena na 1 151 milionů eur v EHP v roce 2000 (body 17 a 23 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Složky dotčeného protiprávního jednání

19 Komise uvedla, že dotčené protiprávní jednání se projevilo ve třech odlišných, ale spojených formách (body 458 a 459 odůvodnění napadeného rozhodnutí). První část kartelu spočívala v dohodách uzavřených mezi „výrobci SANCO". Druhá část dotčeného protiprávního jednání zahrnovala dohody uzavřené mezi „výrobci WICU a Cuprotherm". Konečně třetí část kartelu se týkala dohod uzavřených v rámci větší skupiny výrobců sanitárních trubek z obyčejné mědi a nazývala se „evropské rozšířené dohody".

Dohody mezi „výrobci SANCO"

20 SANCO je jak ochranná známka zboží, tak označení zvláštního technického postupu sloužícího k výrobě antikorozních měděných sanitárních trubek vyšší kvality. Tato technika byla patentována v roce 1980 podnikem Usines à cuivre et à zinc. Skupina Boliden byla majitelem původního patentu výrobního postupu až do uplynutí jeho platnosti v roce 2000, ale nebyla majitelkou ochranné známky SANCO ve všech evropských zemích. Její soutěžitel, skupina KME, požádala o registraci ochranné známky SANCO a získala ji pod svým vlastním jménem ve vícero evropských zemích. Následně skupina KME patentovala určité množství zlepšení oproti původnímu patentu a oba soutěžitelé si poskytli vzájemné licence k jejich příslušným patentům

a ochranným známkám. Od roku 1981 skupina KME a skupina Boliden poskytovaly licenci k ochranné známce a patentu společnosti Wieland (body 115 až 118 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

21 Komise se v napadeném rozhodnutí domnívala, že od roku 1988, šly dohody mezi „výrobci SANCO" nad rámec pouhého vztahu mezi „poskytovateli" a „nabyvateli" licencí. Podle ní mezi těmito výrobci, a sice skupinou KME, skupinou Boliden a společností Wieland existovaly od června 1988 do konce první poloviny roku 1994 dohody o cílových cenách a sazbách slev, jakož i o rozdělení prodeje a podílů na trhu (dále jen „dohody SANCO"). Dohled nad prováděním těchto dohod spočíval hlavně v tom, že si „výrobci SANCO" mezi sebou sdělovali číselné údaje o jejich výrobě a prodeji (body 125 až 146 a 456 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Dohody mezi „výrobci WICU a Cuprotherm"

22 WICU a Cuprotherm jsou ochranné známky měděných sanitárních trubek izolovaných plastem, které jsou předmětem patentů.

23 Ochranná známka WICU a patenty, které se k ní vztahují, náleží skupině KME, které zejména poskytla licenci k ochranné známce a patentu společnosti Wieland. Naopak ochranná známka Cuprotherm a patent, který se k ní vztahuje, náleží společnosti Wieland, která poskytla licenci k ochranné známce a patentu skupině KME (bod 121 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

24 Komise se v napadeném rozhodnutí domnívala, že dohody uzavřené mezi skupinou KME a společností Wieland týkající se trubek WICU a Cuprotherm šly nad rámec pouhého vztahu mezi „poskytovateli“ a „nabyvateli“ licencí. Skupina KME a společnost Wieland udržovaly protisoutěžní kontakty ve formě výměny citlivých informací a koordinace objemu a cen ohledně sanitárních trubek izolovaných plastem (dále jen „dohody WICU a Cuprotherm“) (bod 149 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Evropské rozšířené dohody

25 V napadeném rozhodnutí Komise uvedla, že souběžně s dohodami SANCO a dohodami WICU a Cuprotherm, obsahovalo dotčené protiprávní jednání třetí část, zahrnující dohody mezi členy širší skupiny výrobců sanitárních trubek z obyčejné mědi (body 102, 104, 105, 108 až 111, 147, 148, 461 a 462 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

26 Počet účastníků na této širší skupině byl původně pět, a sice skupina KME, společnost Wieland, skupina Outokumpu, skupina IMI a společnost Mueller (dále jen „Skupina pěti“). Po příchodu společností Chalkor, HME, skupiny Boliden a skupiny Buntmetall (složené ze společností Austria Buntmetall a Buntmetall Amstetten), se počet účastníků této skupiny zvýšil na devět (dále jen „Skupina devíti“) (bod 216 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

27 Podle Komise se členové Skupiny pěti a Skupiny devíti snažili stabilizovat trh se sanitárními trubkami z obyčejné mědi tím, že se opírali o podíly na trhu v referenčním roce, aby stanovili cíl pro budoucí podíly na trhu. Krom toho se v napadeném

rozhodnutí domnívala, že uvedení členové se dohodli na výměně citlivých informací, rozdělení podílů na trhu, sledování objemů prodeje, mechanismu určování „vůdčích subjektů“ pro trh, jakož i na koordinaci cen, zahrnující tarify, použití „cenových linií“ a slev (bod 192 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Doba trvání a trvalá povaha dotčeného protiprávního jednání

28 Komise uvedla v napadeném rozhodnutí, že dotčené protiprávní jednání začalo dne 3. června 1988, pokud jde o skupinu KME a skupinu Boliden, dne 29. září 1989, pokud jde o skupinu IMI, skupinu Outokumpu a společnost Wieland, dne 21. října 1997, pokud jde o společnost Mueller a nejpozději dne 29. srpna 1998, pokud jde o společnost Chalkor, skupinu Buntmetall a společnost HME. Pokud jde o den, kdy protiprávní jednání skončilo, Komise za něj stanovila 22. března 2001, s výjimkou společností Mueller a Chalkor, které podle Komise ukončily svou účast na kartelu dne 8. ledna 2001, respektive v září 1999 (bod 597 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

29 Pokud jde o trvalou povahu dotčeného protiprávního jednání, co se týče skupiny Boliden, skupiny IMI, skupiny KME, skupiny Outokumpu a společnosti Wieland, Komise v napadeném rozhodnutí uvedla, že i když v rámci kartelu došlo mezi rokem 1990 a prosincem 1992 a mezi červencem 1994 a červencem 1997 k méně intenzivním obdobím činnosti, protiprávní činnost nicméně nikdy zcela nepřestala, takže dotčené protiprávní jednání představuje skutečně jediné, nepromlčené protiprávní jednání (body 466, 471, 476, 477 a 592 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

30 Pokud jde o společnost HME, skupinu Buntmetall a společnost Chalkor, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise nemohla prokázat jejich účast na kartelu pro období před 29. srpnem 1998 (body 592 a 597 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Stanovení výše pokut

31 V napadeném rozhodnutí Komise uložila pokuty na základě čl. 23 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), jakož i na základě čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 skupině Boliden, skupině Buntmetall, společnostem Chalkor a HME, skupině IMI, skupině KME, skupině Outokumpu a společnosti Wieland (bod 842 odůvodnění a článek 2 napadeného rozhodnutí).

32 Výše pokut byla Komisí stanovena v závislosti na závažnosti a době trvání dotčeného protiprávního jednání, což jsou dvě kritéria výslovně uvedená v čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 a čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, která byla podle napadeného rozhodnutí použitelná v době dotčeného protiprávního jednání (body 601 až 603 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

33 Pro účely stanovení výše pokuty uložené každému podniku Komise použila metodu definovanou v pokynech o metodě stanovování pokut udělených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o [UO] (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3, dále jen „pokyny“), i když na ně systematicky neodkazuje. V napadeném rozhodnutí Komise

rovněž posoudila, zda a v jakém rozsahu splnily dotyčné podniky požadavky stanovené ve sdělení o spolupráci z roku 1996.

Výchozí částka pokut

– Závažnost

34 Pokud jde o hodnocení závažnosti dotčeného protiprávního jednání, Komise zohlednila povahu protiprávního jednání, jeho skutečný dopad na trh, rozsah relevantního zeměpisného trhu a jeho velikost (body 605 a 678 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

35 Uvedla, že praktiky rozdělení trhu a stanovení cen, jako jsou ty dotčené v projednávaném případě, představují svou povahou velmi závažné protiprávní jednání a měla za to, že zeměpisný trh dotčený kartelem představovalo území EHP. Komise rovněž zohlednila skutečnost, že trh s měděnými sanitárními trubkami představoval velmi významné průmyslové odvětví, jehož hodnota byla odhadnuta na 1 151 milionů eur v EHP v roce 2000, posledním ukončeném roce, ve kterém došlo ke kartelu (body 606 a 674 až 678 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

36 Pokud jde o skutečný dopad na trh, Komise uvedla, že existovaly dostatečné důkazní prostředky k prokázání, že kartel měl celkově vliv na dotčený trh, zejména na ceny,

i když nebylo možné ho přesně vyčíslit (body 670 a 673 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Pro účely tohoto zjištění se zejména opřela o vícero nepřímých důkazů. Zaprvé se opřela o provádění kartelové dohody, přičemž odkázala na skutečnost, že účastníci si vyměňovali informace o objemu prodeje a úrovni cen (body 629 a 630 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

37 Zadruhé zohlednila okolnost, že členové kartelu vlastnili významný podíl, a sice 84,6 %, na trhu v EHP (bod 635 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

38 Zatřetí se Komise opřela o tabulky, memoranda a poznámky sepsané v kontextu schůzek kartelu jeho členy. Tyto dokumenty prokazují, že se v průběhu určitých období kartelu ceny zvýšily a že členové kartelu dosáhli dodatečné zisky oproti dřívějším obdobím. Některé z těchto dokumentů uvádí, že se osoby zapojené do kartelu domnívaly, že dotyčným podnikům umožnil dosáhnout jejich cenových cílů. Komise se rovněž opřela o vyjádření p. M., bývalého ředitele jedné ze společností skupiny Boliden, jakož i o vyjádření společnosti Wieland, skupiny Boliden a společnosti Mueller v rámci jejich příslušné spolupráce (body 637 až 654 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

39 Konečně Komise konstatovala, že příslušné podíly na trhu jednotlivých účastníků kartelové dohody zůstaly po celou dobu trvání kartelu poměrně stabilní, i když u účastníků občas docházelo ke změnám zákazníků (bod 671 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

40 Komise z toho vyvodila závěr, že dotyčné podniky se dopustily velmi závažného protiprávního jednání (bod 680 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

– Rozdílné zacházení

41 Komise určila v napadeném rozhodnutí čtyři skupiny, o kterých se domnívala, že odráží relativní význam podniků zapojených v dotčeném protiprávním jednání. Rozdělení členů kartelu do vícero kategorií, ke kterému Komise přistoupila, se zakládá na příslušných podílech účastníků kartelu na trhu pro prodeje dotyčných výrobků v EHP v roce 2000. V důsledku toho byla skupina KME považována za hlavního činitele na dotčeném trhu a zařazena do první kategorie. Skupiny Wieland (složená ze společnosti Wieland a skupiny Buntmetall, nad kterou Wieland převzala kontrolu v červenci 1999), IMI a Outokumpu byly na tomto trhu považovány za subjekty střední velkosti a byly zařazeny do druhé kategorie. Skupina Boliden byla zařazena do třetí kategorie. Ve čtvrté kategorii jsou uvedeny společnosti HME a Chalkor (body 681 až 692 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

42 Podíly na trhu byly určeny v závislosti na obratu dosaženém každým z pachatelů prodejem sanitárních trubek na kumulovaném trhu se sanitárními trubkami z obyčejné mědi a měděnými sanitárními trubkami izolovanými plastem. Podíly na trhu podniků, které neprodávaly trubky WICU a Cuprotherm, byly tedy vypočteny dělením jejich obratu za sanitární trubky z obyčejné mědi kumulovanou velikostí trhu se sanitárními trubkami z obyčejné mědi a měděnými sanitárními trubkami izolovanými plastem (body 683 a 692 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

43 Komise v důsledku toho stanovila výchozí částky pokut na 70 milionů eur pro skupinu KME, 23,8 milionů eur pro společnost Wieland a skupiny IMI a Outokumpu, 16,1 milionů eur pro skupinu Boliden a 9,8 milionů eur pro společnosti Chalkor a HME (bod 693 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

44 S ohledem na skutečnost, že společnost Wieland a skupina Buntmetall představovaly po červenci 1999 jediný podnik a že až do června 1995 představovaly KME France a KME Italy společně odlišný podnik od KME Germany, byla výchozí částka pokut, které byly každé z nich uloženy, stanovena následujícím způsobem: 35 milionů eur pro skupinu KME (KME Germany, KME France a KME Italy společně a nerozdílně); 17,5 milionů eur pro KME Germany; 17,5 milionů eur pro KME Italy a KME France společně a nerozdílně; 3,25 milionů eur pro skupinu Wieland; 19,52 milionů eur pro společnost Wieland a 1,03 milionů eur pro skupinu Buntmetall (body 694 až 696 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

45 Komise zvýšila výchozí částku pokuty uložené skupině Outokumpu o 50 % na 35,7 milionu eur, aby zohlednila nutnost stanovit pokutu na takové úrovni, která jí zajistí odrazující účinek, neboť měla za to, že celosvětový obrat Outokumpu, který přesahuje 5 miliard eur, nasvědčuje tomu, že její velikost a ekonomická síla takové zvýšení odůvodňují (bod 703 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Základní částka pokut

46 Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise zvýšila výchozí částky pokut o 10% za ukončený rok, ve kterém došlo k protiprávnímu jednání a o 5% za každé dodatečné

období rovnající se nebo delší než šest měsíců, ale kratší než rok. Dospěla tak k závěru, že:

– jelikož se skupina IMI účastnila na kartelu po jedenáct let a šest měsíců, musí se na ni použít 110% zvýšení výchozí částky pokuty 23,8 milionů eur;

– jelikož se skupina Outokumpu účastnila na kartelu po jedenáct let a pět měsíců, musí se na ni použít 110% zvýšení výchozí částky pokuty, stanovené po zvýšení pro účely odrazení na 35,7 milionu eur;

– jelikož se skupina Boliden účastnila na kartelu po dvanáct let a devět měsíců, musí se na ni použít 125% zvýšení výchozí částky pokuty 16,1 milionu eur;

– jelikož se společnost Chalkor účastnila na kartelu po dvanáct měsíců, musí se na ni použít 10% zvýšení výchozí částky pokuty 9,8 milonu eur;

– jelikož se společnost HME účastnila na kartelu po dva roky a šest měsíců, musí se na ni použít 25% zvýšení výchozí částky pokuty 9,8 milonu eur;

– jelikož se skupina KME účastnila na kartelu po pět let a sedm měsíců, musí se na ni použít 55% zvýšení výchozí částky pokuty 35 milionu eur;

– jelikož se společnost KME Germany účastnila na kartelu po sedm let a dva měsíce, musí se na ni použít 70% zvýšení výchozí částky pokuty 17,5 milionu eur;

– jelikož se společnosti KME France a KME Italy účastnily na kartelu po pět let a deset měsíců, musí se na ně použít 55% zvýšení výchozí částky pokuty 17,5 milionu eur;

– jelikož byla společnost Wieland považována jednak za samostatně odpovědnou za období devíti let a devíti měsíců a jednak společně a nerozdílně odpovědnou se skupinou Buntmetall za dodatečné období jednoho roku a osmi měsíců, použilo se na ni 95% zvýšení výchozí částky pokuty 19,52 milionu eur, pro kterou je Wieland sama odpovědná a 15% zvýšení výchozí částky pokuty 3,25 milionu eur, pro kterou jsou společnost Wieland a skupina Buntmetall odpovědny společně a nerozdílně (body 706 až 714 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

47 Základní částky pokut uložené dotčeným podnikům se tedy stanoví následně:

– skupina KME: 54,25 milionu eur;

– KME Germany: 29,75 milionu eur;

– KME France a KME Italy (společně a nerozdílně): 27,13 milionu eur;

– skupina Buntmetall: 1,03 milionu eur;

– skupina Wieland: 3,74 milionu eur;

– Wieland: 38,06 milionu eur;

– skupina IMI: 49,98 milionu eur;

– skupina Outokumpu: 74,97 milionu eur;

– Chalkor: 10,78 milionu eur;

– HME: 12,25 milionu eur;

– skupina Boliden: 36,225 milionu eur (bod 719 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Přitěžující a polehčující okolnosti

48 Základní částka pokuty uložené skupině Outokumpu byla zvýšena o 50 %, a to z důvodu, že se dopustila recidivy, protože jí již bylo určeno rozhodnutí Komise

90/417/ESUO ze dne 18. července 1990 v řízení podle článku 65 [UO], které se týkalo dohody a jednání ve vzájemné shodě evropských výrobců nerezových plochých výrobků válcovaných za studena (Úř. věst. L 220, s. 28) (body 720 až 726 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

49 Z titulu polehčujících okolností Komise zohlednila skutečnost, že skupiny KME a Outokumpu jí poskytly v rámci jejich příslušné spolupráce informace, které nespadají pod sdělení o spolupráci z roku 1996.

50 Komise tedy snížila základní částku pokuty uložené skupině Outokumpu o 40,17 milionu eur, což odpovídá pokutě, která by jí byla uložena za období protiprávního jednání od září 1989 do července 1997, jehož prokázání bylo možné díky informacím, které poskytla Komisi (body 758 a 759 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

51 Pokud jde o skupinu KME, základní částka pokuty, která jí byla uložena, byla snížena o 7,93 milionů eur z důvodu její spolupráce, která Komisi umožnila prokázat, že dotčené protiprávní jednání zahrnovalo měděné sanitární trubky izolované plastem (body 760 a 761 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Použití sdělení o spolupráci z roku 1996

52 Komise poskytla na základě bodu D sdělení o spolupráci z roku 1996 snížení částky pokuty o 50 % skupině Outokumpu, o 35 % skupině Wieland, o 15 % společnosti Chalkor, o 10 % skupině Boliden a skupině IMI a o 35 % skupině KME. Společnost HME

neměla prospěch ze žádného snížení na základě tohoto sdělení (bod 815 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Konečná částka pokut

53 V souladu s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, stanovila Komise částky pokut ukládané podnikům, kterým bylo určeno napadené rozhodnutí, následně:

– skupina Boliden: 32,6 milionu eur;

– skupina Buntmetall: 0,6695 milionu eur;

– Chalkor: 9,16 milionu eur;

– HME: 4,49 milionu eur;

– skupina IMI: 44,98 milionu eur;

– skupina KME: 32,75 milionu eur;

– KME Germany: 17,96 milionu eur;

– KME France a KME Italy (solidairement): 16,37 milionu eur;

– skupina Outokumpu: 36,14 milionu eur;

– skupina Wieland: 2,43 milionu eur;

– Wieland: 24,7416 milionu eur (bod 842 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

54 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 21. ledna 2005 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

55 Vzhledem k tomu, že došlo ke změně složení senátů Tribunálu, byl soudce zpravodaj přidělen k osmému senátu, jemuž tak byla přidělena i projednávaná věc.

56 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil čl. 1 písm. f) a čl. 2 písm. d) napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž uvádí, že se jí ukládá pokuta;

– podpůrně snížil částku uložené pokuty;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

57 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

58 Na podporu své žaloby žalobkyně uplatňuje šest žalobních důvodů vycházejících z nezohlednění její nucené účasti na kartelu, z nesprávného stanovení výchozí částky pokuty, nesprávného zvýšení výchozí částky pokuty z důvodu doby trvání protiprávního jednání, z opomenutí zohlednit polehčující okolnosti, nesprávného použití sdělení o spolupráci z roku 1996 a z nepřiměřené částky pokuty.

59 Před přezkoumáním žalobních důvodů vznesených žalobkyní je třeba připomenout, že z bodů 601 a 842 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že pokuty uložené Komisí z důvodu protiprávního jednání byly uloženy na základě čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, jakož i čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003. Dále pro účely stanovení výše pokut použila Komise metodu definovanou v pokynech a sdělení o spolupráci z roku 1996 (viz bod 33 výše).

60 Pokyny sice nelze kvalifikovat jako právní normu, vyjadřují však orientační pravidlo chování, podle nějž má být v praxi postupováno a od něhož se Komise může v konkrétním případě odchýlit pouze tehdy, uvede-li důvody, které jsou v souladu se zásadou rovného zacházení (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 18. května 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, C-397/03 P, Sb. rozh. s. I-4429, bod 91 a citovaná judikatura).

61 Tribunál tedy musí v rámci přezkumu legality pokut uložených napadeným rozhodnutím ověřit, zda Komise vykonala svou posuzovací pravomoc dle metody obsažené v pokynech, a pakliže by měl konstatovat, že se od ní odchýlila, musí ověřit, zda je tento odklon podložený a právně dostačujícím způsobem odůvodněný. V tomto ohledu je třeba poukázat na skutečnost, že Soudní dvůr potvrdil jednak platnost samotného principu, na němž pokyny stojí, a jednak platnost obecné metody, která je v nich uvedena (rozsudek Soudního dvora ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, body 252 až 255, 266 až 267, 312 a 313).

62 Omezení posuzovací pravomoci Komise, které si sama stanovila přijetím pokynů, totiž není neslučitelné se zachováním podstatného prostoru pro její uvážení. Pokyny obsahují různé pružné prvky, které umožňují Komisi výkon její diskreční pravomoci v souladu s ustanoveními nařízení č. 17 a nařízení č. 1/2003, tak jak je vyložil Soudní dvůr (rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 61 výše, bod 267).

63 Proto v oblastech, kde si Komise uchovala prostor pro uvážení, například pokud jde o míru navýšení z důvodu délky trvání protiprávního jednání, se přezkum legality tohoto posouzení zužuje pouze na ověření, zda nedošlo k zjevně nesprávnému posouzení (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 18. července 2005, Scandinavian Airlines System v. Komise, T-241/01, Sb. rozh. s. II-2917, body 64 a 79).

64 Prostor pro uvážení Komise a meze, které si Komise v této souvislosti sama stanovila, v zásadě nemají vliv na výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci prováděného soudem (rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2004, JFE Engineering a další v. Komise, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Sb. rozh. s. II-2501, bod 538), v jehož rámci je soud oprávněn pokutu, kterou Komise uložila, zrušit, snížit nebo zvýšit (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 8. února 2007, Groupe Danone v. Komise, C-3/06 P, Sb. rozh. s. I-1331, body 60 až 62, a rozsudek Tribunálu ze dne 21. října 2003, General Motors Nederland a Opel Nederland v. Komise, T-368/00, Recueil, s. II-4491, bod 181).

1. *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nezohlednění nucené účasti žalobkyně na kartelu*

Argumenty účastnic řízení

65 Žalobkyně v zásadě uvádí, že její účast na kartelu byla hlavně způsobena obavou z odvetných opatření ze strany členů Skupiny pěti, tedy hlavních činitelů na dotčeném trhu. Byla obětí, a nikoliv návodcem nebo dominantním účastníkem kartelu. V důsledku toho tvrdí, že i když porušila článek 81 ES, neměla jí být uložena pokuta, nebo jí měla být uložena pouze snížená nebo dokonce symbolická pokuta.

66 V tomto kontextu žalobkyně odkazuje na vícero dřívějších rozhodnutí Komise, ve kterých nebyla podnikům, které byly oběťmi nátlakové činnosti nutící je k účasti nebo k pokračování v účasti na protisoutěžní dohodě, uložena žádná pokuta nebo byly sankcionovány pokutami, jejichž výše byla značně snížená.

67 Na podporu svého tvrzení, podle kterého měla utrpět nátlak, žalobkyně tvrdí, že jelikož je malý a relativně nový podnik na trzích západní Evropy, potřebovala se jednou za čas účastnit na průmyslových setkáních za účelem legálního shromažďování informací o trhu se sanitárními trubkami. Tedy když se rozhodla účastnit schůzky ze dne 28. srpna 1998, na kterou Komise odkazuje v napadeném rozhodnutí, učinila tak s přesvědčením, že byla pozvána diskutovat o „evropské směrnici o pitné vodě" a byla překvapena koluzní povahou schůzky. V průběhu této schůzky byla totiž žalobkyně obětí nátlaku, který jí podnítil k pasivní a podřízené účasti na dalších šesti schůzkách.

68 Při těchto schůzkách vůdčí subjekty na trhu v každé z pěti dotyčných zemí, a sice Německu, Spojeném království, Francii, Španělsku a Nizozemsku, navrhly cíle v oblasti cen a slev pro následující měsíce. Žalobkyně nicméně nezměnila svou politiku v oblasti cen a prodejů na těchto pěti západních trzích a její vývozy do těchto zemí se dokonce nadále zvyšovaly.

69 Žalobkyně odkazuje rovněž na různé dokumenty obsažené ve spise Komise, pocházející zejména od skupiny KME a společnosti Wieland. Tvrdí, že s ohledem na „konspirační" kontext, ve kterém byly tyto dokumenty vypracovány, potvrzují zaprvé, že Skupina pěti zamýšlela zastrašit podniky, které odmítly vyhovět jejím žádostem

a zadruhé, že hrozby pronesené jejím směrem v průběhu schůzky dne 28. srpna 1998 byly předem plánovány a měla důvod je považovat za hodnověrné.

70 Komise navrhuje zamítnutí projednávaného žalobního důvodu.

Závěry Tribunálu

71 Je třeba nejdříve odmítnout odkaz žalobkyně na dřívější rozhodnutí Komise, protože dřívější rozhodovací praxe Komise netvoří právní rámec pro pokuty v oblasti hospodářské soutěže (rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2003, Michelin v. Komise, T-203/01, Recueil s. II-4071, bod 292).

72 Krom toho je třeba uvést, že z judikatury vyplývá, že tlaky vyvíjené podniky a směřující k tomu, aby přivedly další podniky k účasti na porušení práva hospodářské soutěže, nezbavují, bez ohledu na jejich význam, dotyčný podnik jeho odpovědnosti za spáchané protiprávní jednání, nemění nic na závažnosti kartelové dohody a nemohou představovat polehčující okolnost pro účely stanovení výše pokut, protože dotyčný podnik mohl případné tlaky oznámit příslušným orgánům a podat k nim stížnost (viz v tomto smyslu rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 61 výše, body 369 a 370 ; rozsudky Tribunálu ze dne 20. března 2002, KE KELIT v. Komise, T-17/99, Recueil s. II-1647, bod 50, a ze dne 29. listopadu 2005, Union Pigments v. Komise, T-62/02, Sb. rozh. s. II-5057, bod 63).

73 Je tedy třeba zamítnout tento žalobní důvod.

2. *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného stanovení výchozí částky pokuty*

74 Tímto žalobním důvodem žalobkyně uvádí, že se Komise při stanovení výchozí částky pokuty, která jí byla uložena, dopustila nesprávného právního posouzení, protože opomenula zohlednit jednak skutečnost, že se účastnila pouze na třetí části kartelu a jednak skutečnost, že zeměpisný rozsah dohod, kterých se účastnila, byl omezen na pět zemí.

K omezené účasti žalobkyně na kartelu

Argumenty účastnic řízení

75 Žalobkyně tvrdí, že rozdílné zacházení uskutečněné Komisí, které se opírá o podíly účastníků kartelu na trhu, není dostatečné a porušuje zásadu rovného zacházení, protože rozdíl mezi podíly účastníků na trhu neodráží její omezenou účast na kartelu.

76 Podle žalobkyně je nesporné, že protiprávní jednání, za které je shledána odpovědnou, spočívá pouze v její účasti v rámci třetí části kartelu na protiprávní spolupráci Skupiny devíti mezi srpnem 1998 a dubnem 1999 v rámci evropských rozšířených dohod.

77 Tvrdí, že jak spolupráce zaznamenaná v rámci dohod SANCO a dohod WICU a Cuprotherm tak spolupráce mezi členy Skupiny pěti byla intenzivnější než spolupráce mezi členy Skupiny devíti.

78 Žalobkyně rovněž tvrdí, že Komise dospěla v bodě 690 odůvodnění napadeného rozhodnutí neprávem k závěru, že její účast na kartelové dohodě zvýšila účinnost činností kartelu. V tomto ohledu žalobkyně uvádí, že nikdy nepřistoupila ke kvótám navrženým v rámci evropských rozšířených dohod a že její prodeje do zemí dotčených kartelem naopak během doby její účasti vzrostly.

79 Žalobkyně vyvozuje, že výchozí částka pokuty, která jí byla uložena, by měla být snížena, aby se zohlednil rozdíl v povaze, stupni a kvalitě jejího zapojení do kartelu oproti ostatním účastníkům.

80 Komise zase tvrdí, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, že konstatovala jediné protiprávní jednání, které obsahovalo tři části.

81 Tvrdí, že při stanovení výchozí částky pokuty nebyla povinna rozlišovat jednak mezi žalobkyní a podniky účastnícími se na dohodách SANCO a dohodách WICU a Cuprotherm a jednak mezi členy Skupiny pěti a Skupiny devíti.

82 Komise zaprvé v tomto ohledu tvrdí, že aktivní účast žalobkyně na kartelu od 28. srpna 1998 do počátku září 1999 nebyla kvalitativně nebo kvantitativně odlišná od účasti dalších pachatelů. Připomíná rovněž, že skutečnost, že některé podniky se účastnily

na kartelu déle než jiné podniky, nemění závažnost jejich protiprávního jednání. Delší účast se odráží ve zvýšení pokuty na základě doby trvání protiprávního jednání.

83 Zadruhé Komise připomíná, že je ustálenou judikaturou, že pro posouzení skutečného dopadu protiprávního jednání, kterého se dopustil každý z účastníků, může část obratu z prodeje zboží, které je předmětem protiprávního jednání, poskytovat přesný ukazatel rozsahu protiprávního jednání na dotčeném trhu.

84 Rozdělení do různých kategorií zakládající se na obratu z výrobků, které byly předmětem omezující praxe, vede nezbytně k výchozím částkám pokut, které jsou přibližně stejné co do procentního bodu podílu na trhu. To vede k tomu, že výchozí částka pokuty uložená podniku, který má významný podíl na trhu, je stanovena na vyšší úrovni než částka pokuty uložená podniku s nižším tržním podílem. To je důvod, proč byla výchozí částka pokuty uložené skupině KME stanovena na 70 milionů eur, zatímco výchozí částka pokuty uložené společnosti Chalkor byla pouze 9,8 milionů eur. Tento přístup neporušuje zjevně zásadu rovného zacházení.

85 Zatřetí Komise tvrdí, že je v rozporu s judikaturou sankcionovat podnik zapojený do dvou nebo tří částí kartelu přísněji než jiný podnik, který má stejný podíl na trhu, ale který se účastnil pouze na jedné části tohoto kartelu (rozsudky Soudního dvora ze dne 7. června 1983, Musique Diffusion française a další v. Komise, 100/80 až 103/80, Recueil s. 1825, bod 121, a ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, Recueil s. I-8417, bod 91; rozsudky Tribunálu ze dne 11. března 1999, British Steel v. Komise, T-151/94, Recueil s. II-629, bod 643, a ze dne 9. července 2003, Cheil Jedang v. Komise, T-220/00, Recueil s. II-2473, bod 91).

86 Začtvrté Komise poznamenává, že neexistuje důkaz, že dohody SANCO a dohody WICU a Cuprotherm vedly k citelně užší spolupráci, než která existovala v rámci evropských rozšířených dohod. Tedy nebyl žádný důvod považovat dvě první části kartelu za závažnější porušení pravidel hospodářské soutěže než třetí část.

87 Zapáté má Komise za to, že nebyl žádný důvod odlišovat v rámci evropských rozšířených dohod členy Skupiny pěti od čtyř dalších výrobců, a sice skupiny Boliden, společnosti HME, skupiny Buntmetall a společnosti Chalkor, protože účast těchto podniků byla významná pro fungování kartelu a měli z něj v průběhu období mezi rokem 1998 a 2001 stejný prospěch jako jiní účastníci.

88 Zašesté Komise tvrdí, že účast společnosti Chalkor zvýšila účinnosti činností kartelu. Pouhá skutečnost, že členové Skupiny pěti vyzvali společnost Chalkor a tři další společnosti, aby se k nim připojily, prokazuje, že tyto společnosti byly významné pro činnost kartelu. Komise uvádí, že skutečnost, že společnost Chalkor zvýšila své prodeje v průběhu své účasti na kartelu neprokazuje, že její účast na schůzkách kartelu neposílila protiprávní dohody. Zvýšení prodejů se může vysvětlit sezónním účinkem nebo skutečností, že společnost Chalkor měla po určité době méně skrupulí podvést další pachatele.

89 Zasedmé Komise tvrdí, že i když konstatovala intenzivnější spolupráci mezi určitými osobami, jimž bylo určeno napadené rozhodnutí, toto konstatování vedlo k uložení vyšších pokut těmto podnikům spíše než k uložení nižších pokut dalším adresátům rozhodnutí. Komise tedy uvádí, že pokud by měl Tribunál přijmout argumenty společnosti Chalkor v tomto bodě, měl by při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci spíše zvážit zvýšení pokut, které byly uloženy „výrobcům SANCO“,

a sice skupině KME, společnosti Wieland a skupině Boliden než snížit pokutu uloženou společnosti Chalkor.

Závěry Tribunálu

90 Úvodem je třeba připomenout zásady formulované judikaturou co se týče osobní odpovědnosti, která vyplývá z takového porušení čl. 81 odst. 1 ES, jakým je kartel.

91 Zaprvé, pokud jde o odpovědnost za protiprávní jednání jako takovou, z judikatury vyplývá, že skutečnost, že se podnik přímo neúčastnil na všech skutečnostech naplňujících znaky celkové kartelové dohody, jej nemůže zbavit odpovědnosti za jednání porušující čl. 81 odst. 1 ES, pokud je prokázáno, že musel nezbytně vědět jednak to, že koluze, na níž se účastní, byla součástí celkového schématu, a jednak, že toto celkové schéma zahrnovalo soubor prvků tvořících kartelovou dohodu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil s. I-4125, bod 87 ; rozsudky Tribunálu ze dne 14. května 1998, Buchmann v. Komise, T-295/94, Recueil s. II-813, bod 121, a ze dne 8. července 2008, AC-Treuhand v. Komise, T-99/04, Sb. rozh. s. II-1501, body 130 a 131).

92 Komise, která prokázala existenci kartelu a identifikovala jeho účastníky, je za účelem uložení pokut povinna přezkoumat závažnost týkající se účasti každého z nich. To vyplývá jak z judikatury (viz v tomto smyslu rozsudky Komise v. Anic Partecipazioni, bod 91 výše, body 90 a 150, a Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 61 výše, bod 145 ; rozsudek AC-Treuhand v. Komise, bod 91 výše, bod 133) tak z pokynů, které stanoví jak rozdílné zacházení, co se týče výchozí částky pokuty (zvláštní výchozí částka pokuty), tak i přihlédnutí k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem,

na základě čehož se pak výše pokuty upraví zejména v závislosti na aktivní či pasivní roli dotyčných podniků při uskutečňování protiprávního jednání.

93 Nicméně podniku nesmí být nikdy uložena pokuta, jejíž výše se stanoví na základě účasti na koluzi, za níž není shledán odpovědným (rozsudek Tribunálu ze dne 20. března 2002, Sigma Technologie v. Komise, T-28/99, Recueil s. II-1845, body 79 až 82).

94 S ohledem na výše uvedené zásady je třeba zkoumat výtku žalobkyně, podle které Komise nezohlednila její omezenou účast na kartelu.

95 Zaprvé je třeba zkoumat výtku vycházející z neúčasti žalobkyně na dohodách SANCO a dohodách WICU a Cuprotherm.

96 V této souvislosti je třeba připomenout, že je nesporné, že se žalobkyně účastnila pouze evropských rozšířených dohod a že je shledána odpovědnou pouze za svou účast na této části kartelu (bod 461 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nicméně Komise nepřezkoumala otázku, zda se pachatel, který se účastní na jediné části kartelové dohody, dopouští méně závažného protiprávního jednání ve smyslu čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 než pachatel, který se v rámci téže kartelové dohody účastní všech jejích částí. Tato otázka je o to významnější v projednávaném případě, protože žalobkyně nebyla shledána odpovědnou za dvě další části kartelu, a sice dohody SANCO a dohody WICU a Cuprotherm.

97 Komise totiž v bodě 689 odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že není třeba zacházet rozdílně s pachateli, kteří se účastnili pouze evropských rozšířených dohod, a těmi, kteří se rovněž účastnili dohod SANCO, protože spolupráce v rámci dohod SANCO nebyla podstatně užší než spolupráce existující v rámci evropských rozšířených dohod.

98 Je třeba konstatovat, že úvaha Komise je nesprávná, protože srovnání mezi intenzitou různých částí kartelu by bylo případně relevantní, pokud by žalobkyně byla zapojena do vícero částí kartelu, což se v projednávaném případě nestalo.

99 Podnik, jehož odpovědnost je prokázána pokud jde o vícero částí kartelové dohody, přispívá totiž více k účinnosti a závažnosti této kartelové dohody než pachatel, který je zapojen pouze do jediné části téže kartelové dohody. První podnik se tedy dopustí závažnějšího protiprávního jednání, než kterého se dopustí druhý podnik.

100 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že na základě zásady individuality trestů a osobní odpovědnosti je Komise při posouzení závažnosti účasti každého pachatele na kartelové dohodě povinna zohlednit skutečnost, že někteří pachatelé nejsou případně odpovědní ve smyslu rozsudku Komise v. Anic Partecipazioni, bod 91 výše (bod 87) za všechny části této kartelové dohody.

101 V rámci použití pokynů je třeba toto posouzení nezbytně uskutečnit ve fázi stanovení zvláštní výchozí částky pokuty, protože zohlednění polehčujících okolností umožňuje pouze upravit základní částku pokuty v závislosti na způsobech provádění kartelové dohody pachatelem. Přitom pachatel, který není shledán odpovědným za určité části

této kartelové dohody, nemůže hrát roli při provádění těchto částí. Porušení pravidel práva hospodářské soutěže je z důvodu omezeného rozsahu protiprávního jednání, které se mu vytýká, méně závažné, než to, které je přičteno pachatelům, kteří se účastnili všech částí protiprávního jednání.

102 Argument Komise, podle kterého všichni účastníci evropských rozšířených dohod měli prospěch z omezení hospodářské soutěže zavedeného „výrobci SANCO", nemůže být přijat, protože neshledala žalobkyni odpovědnou za všechny stránky dotčeného protiprávního jednání týkajícího se dohod SANCO. V tomto ohledu je rovněž třeba uvést, že protisoutěžní dopad kartelové dohody na ceny může z povahy věci přinést prospěch všem dodavatelům přítomným na relevantním trhu, a nikoliv pouze podnikům účastnícím se uvedené kartelové dohody.

103 Pokud jde o rozsudky citované v bodě 85 výše a uplatněné Komisí v duplice, stačí konstatovat, že se netýkají otázky, zda se pachatel, který je shledán odpovědným za jedinou část kartelové dohody, dopouští méně závažného protiprávního jednání než pachatel, který je v rámci téže kartelové dohody shledán odpovědným za všechny její části.

104 S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že Komise porušila zásadu rovného zacházení tím, že při stanovení výše pokut opomenula zohlednit skutečnost, že se žalobkyně na rozdíl od skupiny KME, společnosti Wieland a skupiny Boliden účastnila pouze na jedné části kartelu a tím, že tedy s odlišnými situacemi zacházela stejně, aniž by bylo takové zacházení objektivně odůvodněné.

105 Pokud jde o důsledky, které musí být vyvozeny z tohoto konstatování, Komise ohledně dohod SANCO navrhuje, aby Tribunál zvýšil částku pokut uložených „výrobcům

SANCO“ místo, aby snížil pokutu uloženou žalobkyni. Tribunál se nicméně domnívá při výkonu své pravomoci přezkumu v plné jurisdikci, že výchozí částka použitá Komisí je přiměřená ve vztahu k závažnosti, kterou dohromady představují tři části kartelu a že je třeba snížit výchozí částku pokuty uložené společnosti Chalkor, aby se zohlednila skutečnost, že byla Komisí shledána odpovědnou pouze za její účast na třetí části kartelu.

106 Krom toho je třeba odmítnout argumenty Komise uvedené v bodech 83 a 84 výše v rozsahu, v němž mohou být chápány tak, že Komise uvádí, že neúčast žalobkyně na dohodách SANCO se dostatečně odráží ve zvláštní výchozí částce pokuty, která jí byla uložena. Tento argument se zakládá na předpokladu, že tržní podíl společnosti Chalkor, která neprodávala trubky SANCO, byl vypočten s ohledem na součet obratů všech výrobců sanitárních trubek z obyčejné mědi, včetně prodejů trubek SANCO.

107 Přitom dohody SANCO a evropské rozšířené dohody se týkaly téhož relevantního trhu, a sice trhu se sanitárními trubkami z obyčejné mědi. Komise tedy byla povinna, i za neexistence dohod SANCO, zohlednit obrat dosažený prodeji trubek SANCO, aby vypočítala tržní podíl žalobkyně na relevantním trhu.

108 Naopak pokud jde o dohody WICU a Cuprotherm, situace je odlišná. Tyto dohody se týkaly výrobků, které nejsou nahraditelné sanitárními trubkami z obyčejné mědi. Z bodu 459 odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž vyplývá, že sanitární trubky z obyčejné mědi a měděné sanitární trubky izolované plastem tvoří odlišné relevantní trhy.

109 Tedy při výpočtu tržního podílu žalobkyně, která byla činná na trhu se sanitárními trubkami z obyčejné mědi s ohledem na obrat uskutečněný na trhu s těmito trubkami a na obrat uskutečněný na trhu s měděnými sanitárními trubkami izolovanými plastem, byl žalobkyni skutečně přičten menší podíl na trhu a tedy nižší zvláštní výchozí částka pokuty, než která by byla stanovena, pokud by byl její tržní podíl vypočten pouze s ohledem na obrat uskutečněný na trhu, na kterém se skutečně účastnila na kartelu.

110 Zadruhé pokud jde o otázku, zda skutečnost, že spolupráce v rámci Skupiny pěti byla intenzivnější než v rámci Skupiny devíti, odůvodňovala rozdílné zacházení na úrovni pokut, je třeba uvést následující.

111 Skupina pěti a Skupina devíti byly obě činné v rámci třetí části kartelu, za kterou je žalobkyně shledána odpovědnou. V bodě 690 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise konstatovala, že skutečnost, že se žalobkyně neúčastnila Skupiny pěti, byla dána její velikostí. Žalobkyně toto zjištění nezpochybnila.

112 Komisi tedy není možné vytýkat, že dospěla k závěru, že závažnost účasti žalobkyně na evropských rozšířených dohodách byla přiměřeně zohledněna rozdělením pachatelů do kategorií, které Komise uskutečnila na základě jejich podílů na trhu.

113 S ohledem na vše výše uvedené je třeba pouze upravit částku pokuty uložené žalobkyni tak, aby odrážela její neúčast na dohodách SANCO. Konkrétní důsledky této úpravy se upřesní v bodech 183 až 186 níže.

K rozsahu zeměpisného trhu, na kterém se žalobkyně účastnila kartelu

Argumenty účastnic řízení

114 Žalobkyně v zásadě zpochybňuje skutečnost, že Komise, když zohlednila podíly na trhu jako základ pro rozdílné zacházení, použila kromě prodejů v Německu, Francii, Španělsku, Spojeném království a Nizozemsku také prodeje v Řecku. Tvrdí, že zeměpisný rozsah dohody, na které se účastnila mezi srpnem 1998 a zářím 1999, byl omezen na Německo, Francii, Španělsko, Spojené království a Nizozemsko. Komise tím, že přihlédla k prodejům v Řecku, zvýšila tržní podíl žalobkyně ze 2,2 na 3,8 %, což odpovídalo 72% zvýšení výchozí částky uložené pokuty.

115 Podle žalobkyně skutečnost, že se účastnila na kartelu po hrozbách týkajících se řeckého trhu neznamená, že Řecko bylo součástí území, kterého se kartel týkal. V napadeném rozhodnutí totiž Komise zaměňuje předmět kartelu a prostředky, které byly v jeho rámci používány.

116 Tvrzení Komise, podle kterých měla žalobkyně prospěch z mlčky učiněné dohody o nesoutěžení na původních trzích každého účastníka kartelu, nejsou podpořena skutečnostmi uvedenými ve spise. Tvrzení Komise jsou navíc vyvrácena průkaznými skutečnostmi. V tomto ohledu nic nenaznačuje, že se kromě členů Skupiny pěti a účastníků dohod SANCO další účastníci kartelu domluvili na omezení nebo omezili jejich prodeje v Řecku. Ve skutečnosti dovozy soutěžitelů žalobkyně stouply v Řecku

z 3 263 tun v roce 1997 na 3 548 tun v roce 1999. Navíc vývozy žalobkyně do Francie, Německa, Spojeného království a Španělska stouply z 4 135 tun v druhé polovině roku 1998 na 5 201 tun v první polovině roku 1999, což je zvýšení o 26 %.

117 Podle žalobkyně je nesmyslné tvrdit, že přistoupila k politice nesoutěžení na původních trzích každého účastníka kartelové dohody, zatímco zvýšila své vývozy. Jednak totiž nevěděla o existenci takové dohody a jednak se neúčastnila na kartelu proto, aby chránila svůj vnitrostátní trh, ale z obav před odvetnými opatřeními, a sice dumpingem ze strany Skupiny pěti na řeckém trhu.

118 Komise navrhuje zamítnutí této výtky.

Závěry Tribunálu

119 Je třeba připomenout, že Komise mohla v souladu s bodem 1 A pokynů zohlednit rozsah relevantního zeměpisného trhu pro posouzení závažnosti dotčeného protiprávního jednání.

120 V projednávaném případě dospěla k závěru, že relevantní zeměpisný trh dotčený kartelem tvořilo území EHP (bod 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalobkyně tento závěr nezpochybnila. Žalobkyně pouze tvrdí, že protiprávní jednání, za které je shledána odpovědnou, pokrývalo pouze Německo, Francii, Španělsko, Spojené království a Nizozemsko. Tento argument nemůže být přijat.

121 Jelikož relevantní zeměpisný trh odpovídal území EHP, je třeba dospět k závěru, že i za předpokladu, že se dotčené protiprávní jednání netýkalo řeckého trhu, Komise při stanovení částky pokuty žalobkyně právem zohlednila její prodeje v Řecku.

122 S ohledem na výše uvedené je třeba projednávanou výtku zamítnout.

3. *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného zvýšení výchozí částky pokuty z důvodu doby trvání kartelu*

123 Žalobkyně tvrdí, že jelikož její účast na kartelové dohodě trvala méně než dvanáct měsíců, Komise se dopustila zjevného pochybení tím, že použila na výchozí částku pokuty, která jí byla uložena, 10% zvýšení z důvodu doby trvání této dohody. Žalobkyně podpůrně tvrdí, že na ni Komise měla použít nižší zvýšení.

K době trvání účasti na kartelu

Argumenty účastnic řízení

124 Žalobkyně tvrdí, že počátkem protiprávního jednání, která je jí vytýkáno, by měl být den, ke kterému se podruhé účastnila na tajné schůzce, a sice 10. září 1998, a nikoliv den, ke kterému se účastnila schůzky kartelu poprvé, a sice 28. nebo 29. srpna 1998. Tvrdí, že nevěděla o skutečném předmětu a koluzní povaze schůzky konané v srpnu 1998 až do okamžiku, kdy se jí účastnili její zástupci. Rovněž uvádí, přičemž odkazuje

na interní zprávu vypracovanou jedním z jejích zaměstnanců přítomných na této schůzce, že během uvedené schůzky nepřistoupila k žádnému spornému chování. Její zástupci výslovně odmítli vyhovět výzvám, které jim byly určeny a uvedli, že musí konzultovat vedení společnosti Chalkor.

125 Pokud jde o den, ke kterému žalobkyně ukončila svoji účast na kartelu, tvrdí, že se jedná o okamžik, kdy se přestala účastnit činností kartelu, a nikoliv o den, kdy se další účastníci kartelu dozvěděli o jejím odstoupení. Žalobkyně připomíná, že se přestala účastnit schůzek kartelu v dubnu 1999, i když nadále až do srpna 1999 sdělovala každý měsíc svým soutěžitelům důvěrné číselné údaje, přičemž poslední se týkaly července 1999. Žalobkyně tedy tvrdí, že ukončila účast na kartelu v červenci 1999 nebo nejpozději v srpnu 1999.

126 V důsledku toho se žalobkyně domnívá, že její účast na kartelu trvala méně než dvanáct měsíců a že, jak to vyplývá z pokynů, nemělo na ni být použito žádné zvýšení výchozí částky pokuty z důvodu doby trvání.

127 Komise navrhuje zamítnutí této výtky.

Závěry Tribunálu

128 Úvodem je třeba poznamenat, že ačkoliv žalobkyně vznesla tuto výtku, aby dosáhla snížení uložené pokuty, zpochybňuje ve skutečnosti rovněž legalitu čl. 1 písm. f)

napadeného rozhodnutí, podle kterého protiprávní jednání, které je jí přičítáno, trvalo nejpozději od 29. srpna 1998 do začátku září 1999.

129 Je třeba rovněž poznamenat, že čl. 81 odst. 1 ES se nepoužije, pokud neexistuje shoda vůle mezi nejméně dvěma stranami, přičemž forma, v níž je tato vůle vyjádřena, není důležitá, představuje-li její věrné vyjádření (rozsudek Tribunálu ze dne 26. října 2000, Bayer v. Komise, T-41/96, Recueil s. II-3383, bod 69).

130 Krom toho z judikatury vyplývá, že k tomu, aby Komise právně dostatečným způsobem prokázala účast podniku na kartelové dohodě, postačuje, aby prokázala, že se dotyčný podnik účastnil zjevně protisoutěžních schůzek mezi soutěžiteli. Pokud je účast na takových schůzkách prokázána, přísluší dotyčnému podniku, aby předložil nepřímé důkazy prokazující, že jeho účast na zmíněných schůzkách nebyla vedena žádným protisoutěžním záměrem, a to tím, že prokáže, že svým soutěžitelům sdělil, že jeho účast na těchto jednáních měla odlišnou povahu než jejich (rozsudky Soudního dvora ze dne 8. července 1999, Hüls v. Komise, C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, bod 155).

131 V projednávané věci je prokázáno, že nejpozději dne 29. srpna 1998 se společnost Chalkor účastnila na schůzce v rámci kartelu a že se nejpozději v průběhu této schůzky seznámila s její zjevně protisoutěžní povahou. Přitom žalobkyně nebyla schopna prokázat, že oznámila dalším účastníkům této schůzky, že její účast měla odlišnou povahu než jejich a že se bránila myšlence koluze na trhu s měděnými sanitárními trubkami.

132 Naopak, jak tvrdí Komise, interní zpráva žalobkyně uvádí spíše, že se v průběhu této schůzky zástupci společnosti Chalkor znepokojovali kvótami, které jim byly

přiděleny, a že se nebránili myšlence koluze (bod 326 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Argument žalobkyně, podle kterého její zástupci na této schůzce uvedli, že musí konzultovat její vedení, by byl relevantní, pokud by se neúčastnila na dalších tajných schůzkách, což se nestalo.

133 S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že se Komise nedopustila pochybení tím, že dospěla k závěru, že účast žalobkyně na kartelu začala nejpozději dne 29. srpna 1998.

134 Pokud jde o den, ke kterému žalobkyně ukončila svou účast na kartelu, je třeba uvést, že v rámci systému výměny informací, který představoval prvek tvořící kartel (body 450 a 486 odůvodnění napadeného rozhodnutí), se účastníci dohodli na tom, že budou každý měsíc sdělovat údajů správci systému (body 306 a 308 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

135 Tedy při formálním neukončení její účasti na této dohodě, je třeba konstatovat, že odstoupení žalobkyně od této dohody se stalo účinným nejdříve v okamžiku, kdy nesplnila svou měsíční povinnost sdělit citlivé údaje, a sice v září 1999.

136 Z toho vyplývá, že se Komise nedopustila pochybení tím, že měla za to, že žalobkyně byla odpovědná za svou účast na kartelu až do začátku září 1999. Výtka žalobkyně týkající se doby trvání účasti společnosti Chalkor na kartelu tedy musí být zamítnuta.

K míře navýšení

Argumenty účastnic řízení

137 Žalobkyně tvrdí, že i kdyby bylo prokázáno, že její účast na kartelu trvala dvanáct měsíců, míra navýšení pokuty o 10 % za rok trvání protiprávního jednání je nepřiměřená. V tomto ohledu uvádí, že intenzita její účasti na kartelu se po dubnu 1999 snížila a že Komise měla zvýšit výchozí částku pokuty, která jí byla uložena, o méně než 10 %, aby zohlednila toto snížení intenzity. V tomto ohledu odkazuje na vícero dřívějších rozhodnutí Komise.

138 Žalobkyně rovněž tvrdí, že srovnání různých zvýšení na základě doby trvání, která byla použita na adresáty napadeného rozhodnutí, potvrzuje, že zvýšení, které bylo použito na ni, bylo nespravedlivé. Zejména na skupinu Outokumpu bylo použito 110% zvýšení výchozí částky pokuty na základě účasti v délce jedenácti let a pět měsíců, což znamená, že pět měsíců nebylo zohledněno. Přitom toto období pěti měsíců se rovnalo téměř polovině doby trvání účasti žalobkyně na kartelu a bylo jasně o více než polovinu delší než doba její účasti na sporných schůzkách. Vyplývá z něj rovněž, že pro skupinu Boliden byla uložená výchozí částka pokuty zvýšena o 125% na základě účasti v délce dvanácti let a devíti měsíců. Čtyři měsíce účasti, které nebyly zohledněny, odpovídají polovině doby trvání účasti žalobkyně na sporných schůzkách.

139 Komise navrhuje zamítnutí žalobního důvodu.

Závěry Tribunálu

140 Úvodem je třeba uvést, že dřívější rozhodnutí Komise uplatněná žalobkyní nejsou relevantní, protože dřívější rozhodovací praxe Komise netvoří právní rámec pro pokuty v oblasti hospodářské soutěže (viz bod 71 výše).

141 Je třeba rovněž připomenout, že zvýšení výchozí částky pokuty v závislosti na době trvání protiprávního jednání se neomezuje pouze na případ, kdy je dán přímý vztah mezi délkou trvání a větší újmou, která narušila uskutečňování cílů stanovených v pravidlech hospodářské soutěže (viz v tomto smyslu rozsudek Michelin v. Komise, bod 71 výše, bod 278 a citovaná judikatura). Z pokynů krom toho vyplývá, že Komise nestanovila, že by se posuzování závažnosti a posuzování délky trvání protiprávního jednání mělo jakkoli překrývat nebo že by mezi nimi měl panovat vztah vzájemné závislosti.

142 Naopak, ze systematiky pokynů vyplývá zaprvé, že tyto upravují posuzování závažnosti protiprávního jednání jako takového pro účely stanovení výchozí částky pokuty. Zadruhé závažnost protiprávního jednání se posuzuje s ohledem na charakteristiky dotyčného podniku, zejména na jeho velikost a postavení na relevantním trhu, což může vést k poměrnému vážení výchozí částky, k rozdělení podniků do kategorií nebo ke stanovení zvláštní výchozí částky. Zatřetí délka trvání protiprávního jednání se bere v úvahu při stanovení základní částky a začtvrté se podle pokynů přihlédne k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, na základě čehož se pak výše pokuty upraví zejména v závislosti na aktivní či pasivní roli dotyčných podniků při uskutečňování protiprávního jednání.

143 Z toho vyplývá, že pokud si Komise toliko vyhradila možnost zvýšení u protiprávních jednání v délce dvanácti měsíců a více za každý rok jejich trvání až o 10 % částky stanovené za závažnost protiprávního jednání, nijak ji to nezavazuje k tomu, aby toto procento stanovila v závislosti na intenzitě aktivity kartelové dohody nebo na jejích dopadech, či dokonce podle závažnosti protiprávního jednání. Rozhodnutí o tom, jaká míra navýšení bude uplatněna z důvodu délky trvání protiprávního jednání, totiž přísluší Komisi v rámci jejího širokého prostoru pro uvážení (viz bod 63 výše).

144 V projednávaném případě Komise konstatovala, že se žalobkyně účastnila na dotčeném protiprávním jednání během dvanácti měsíců a v důsledku toho zvýšila uloženou výchozí částku pokuty o 10 %. Komise se tímto neodchýlila od pravidel, které si uložila v pokynech.

145 Navíc přístup Komise spočívající ve zvýšení výchozí částky pokuty o 10 % za každý ukončený rok a o 5 % za každé období rovnající se nebo delší než šest měsíců (viz bod 46 výše) nevede v okolnostech projednávaného případu k značným nerovnostem mezi pachateli. Tedy není věcí Tribunálu nahrazovat posouzení Komise svým vlastním posouzením ohledně míry navýšení použité na základě doby trvání protiprávního jednání.

146 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že je třeba zamítnout tento žalobní důvod v plném rozsahu.

4. *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného opominutí zohlednit dobrovolné ukončení účasti na kartelu žalobkyní*

Argumenty účastnic řízení

147 Žalobkyně uvádí, že Komise měla jako polehčující okolnost zohlednit skutečnost, že dobrovolně odstoupila od schůzek kartelu v roce 1999, předtím, než Komise začala své šetření. Žalobkyně se domnívá, že pokud je tvrzení Komise, že její účast posílila činnosti kartelu, správné, pak její dobrovolné odstoupení muselo činnosti kartelu oslabit.

148 Žalobkyně poznamenává, že pokyny stanoví, že Komise sníží pokutu uloženou podniku, jestliže ukončí protiprávní jednání po prvních zásazích Komise, zejména při kontrolních návštěvách.

149 Naopak ukončení kartelové dohody předtím, než Komise zahájí šetření, pokyny jako polehčující okolnost neuznávají. Žalobkyně tvrdí, že je nelogické, jakož i „nespravedlivé" a „nepolitické" neposkytnout žádný prospěch podniku, který dobrovolně odstoupí od kartelové dohody. Žalobkyně usuzuje, že dobrovolné ukončení účasti musí být v rámci stanovení pokuty považováno za polehčující okolnost. Jakýkoliv jiný závěr by byl neslučitelný s cílem politiky Komise v oblasti pokut, a sice s odrazením. Dobrovolné ukončení protiprávního jednání nevyžaduje žádný prvek odrazení.

150 Komise navrhuje zamítnutí žalobního důvodu.

Závěry Tribunálu

151 Stačí konstatovat, že z judikatury vyplývá, že Komise není jakkoliv povinna přiznat v rámci své posuzovací pravomoci snížení pokuty z důvodu ukončení protiprávního jednání, které skončilo již před prvními zásahy Komise (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 2007, BASF a UCB v. Komise, T-101/05 a T-111/05, Sb. rozh. s. II-4949, bod 128, a citovaná judikatura).

152 Krom toho skutečnost, že společnost Chalkor dobrovolně ukončila své protiprávní jednání před zahájením šetření Komise, byla dostatečně zohledněna při stanovení doby trvání protiprávního jednání, použité vůči ní, takže se nemůže dovolávat bodu 3, třetí odrážky pokynů.

153 Je tedy třeba zamítnout tento žalobní důvod.

5. *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nedostatečného snížení pokuty s ohledem na spolupráci žalobkyně na základě sdělení o spolupráci z roku 1996*

Argumenty účastnic řízení

154 Žalobkyně se domnívá, že s ohledem na prospěšný vliv její spolupráce na průběh šetření, měla podle bodu D sdělení o spolupráci z roku 1996 požívat významnější

snížení její pokuty, než které obdržela, a sice 15 %. Zdůrazňuje, že se mohla rozhodnout nespolupracovat s Komisí a ponechat si většinu důkazů ve svém vlastnictví.

155 V tomto ohledu nejdřív uvádí, že dobrovolně a rychle poskytla Komisi ve stejné fázi řízení jako skupina KME a společnost Wieland všechny relevantní informace, které měla, dále, že jí poskytnuté informace jsou podrobné a že byly užitečné pro šetření Komise a konečně, že z důvodu své omezené účasti na kartelu nemohla poskytnout stejné množství informací jako skupiny KME a Outokumpu nebo společnost Wieland.

156 Žalobkyně rovněž tvrdí, že důvody, pro které skupiny Outokumpu a KME získaly vyšší snížení uložené pokuty než snížení, které bylo poskytnuto jí, jsou stěží pochopitelné.

157 Na podporu svého tvrzení, podle kterého míra snížení použitá na pokutu, která jí byla uložena, nebyla dostatečná, žalobkyně odkazuje rovněž na dřívější rozhodnutí Komise.

158 Konečně žalobkyně poznamenává, že jak skupina Boliden tak skupina IMI získaly 10% snížení, protože nezpochybnily skutková zjištění uvedená v oznámení námitek. Vzhledem k tomu, že tak je tomu i v jejím případě, měla tedy na základě své spolupráce mít prospěch z významnějšího snížení, než které skutečně získala.

159 Komise navrhuje zamítnutí žalobního důvodu.

Závěry Tribunálu

160 Nejdříve je třeba uvést, že odkazy žalobkyně na dřívější rozhodnutí Komise jsou nerelevantní, protože dřívější rozhodovací praxe Komise netvoří právní rámec pro pokuty v oblasti hospodářské soutěže (viz bod 71 výše).

161 Dále je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je snížení pokuty z důvodu spolupráce ve správním řízení odůvodněno úvahou, podle které taková spolupráce usnadňuje úkol Komise zjistit protiprávní jednání (rozsudky Tribunálu ze dne 14. května 1998, BPB de Eendracht v. Komise, T-311/94, Recueil, s. II-1129, bod 325, a Finnboard v. Komise, T-338/94, Recueil, s. II-1617, bod 363).

162 Je třeba konečně uvést, že v rámci posuzování spolupráce poskytnuté účastníky kartelové dohody může být shledána pouze vada spočívající ve zjevně nesprávném posouzení Komise, protože při hodnocení kvality a užitečnosti spolupráce určitého podniku, zejména v porovnání s přispěním jiných podniků, má Komise široký prostor pro uvážení (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise, C-328/05 P, Sb. rozh. s. I-3921, bod 88). Komise však nemůže v rámci uvedeného posuzování porušovat zásadu rovného zacházení.

163 V projednávaném případě z bodů 803 až 807 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se Komise domnívala, že spolupráce žalobkyně měla omezenou hodnotu, protože v okamžiku této spolupráce již vlastnila důkazy prokazující existenci dotčeného protiprávního jednání.

164 Žalobkyně nevznesla žádný důkaz, který by mohl vyvrátit tento závěr. Uvádí pouze, že její spolupráce nemohla být širší, protože její účast na kartelu byla velmi omezená, jak z časového, tak z faktického hlediska. Tento argument je nicméně neopodstatněný, protože Komise nemůže být při určení míry snížení na základě sdělení o spolupráci z roku 1996 povinna zohlednit jiné činitele než objektivní užitečnost spolupráce poskytnuté podnikem pro účely zjištění protiprávního jednání.

165 Z výše uvedeného vyplývá, že Komisi nemůže být vytýkáno, že jednak snížila pokutu uloženou společnosti Chalkor o 15 %, když zohlednila poskytnutí informací a nezpochybnění skutkových zjištění v oznámení námitek touto společností, a jednak snížila o 10 % pokutu uloženou skupině Boliden a skupině IMI pouze z důvodu, že nezpochybnily skutková zjištění uvedená v tomto oznámení.

166 Pokud jde o odkaz na míru snížení pokut použitou na skupinu KME a společnost Wieland, žalobkyně připouští, že jejich příslušné příspěvky byly větší než její. Rovněž je nesporné, že spolupráce skupiny Outokumpu předcházela spolupráci žalobkyně o více než rok. Není tedy třeba zkoumat navíc tvrzení vycházející z diskriminace žalobkyně oproti těmto podnikům.

167 Konečně tvrzením, podle kterého míra snížení, která jí byla poskytnuta, je nedostatečná, protože se mohla rozhodnout nespolupracovat s Komisí a ponechat si většinu důkazů ve svém vlastnictví, žalobkyně implicitně zpochybňuje závěr obsažený v bodě 803 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého většina informací poskytnutých žalobkyní Komisi spadala pod povinnost, která jí přísluší podle článku 11 nařízení č. 17.

168 V tomto kontextu je třeba uvést, že Tribunál vykonává úplný přezkum nad otázkou, zda spolupráce poskytnutá žalobkyní jde nad rámec povinnosti odpovědět na žádost Komise o informace, která pro žalobkyni vyplývá z článku 11 nařízení č. 17 a článku 18 nařízení č. 1/2003 (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 14. prosince 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Sb. rozh. s. II-5169, bod 531). Nicméně je třeba konstatovat, že žalobkyně ve svých písemnostech neupřesnila, které z informací nacházejících se mezi těmi jež poskytla, mohla Komisi nesdělit.

169 S ohledem na výše uvedené je třeba zamítnout projednávaný žalobní důvod v plném rozsahu.

6. *K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze stanovení nepřiměřené pokuty*

Argumenty účastnic řízení

170 Žalobkyně se domnívá, že konečná částka pokuty, která jí byla uložena, stanovená na 9,16 milionů eur, je nepřiměřená ve vztahu k pokutám uloženým jiným podnikům, kterým bylo určeno napadené rozhodnutí. V tomto ohledu zaprvé uplatňuje případ společnosti HME, která měla v rozhodné době velikost srovnatelnou s její a jejíž účast na kartelu trvala dva a půlkrát déle. Přitom konečná částka pokuty uložené HME je pouze 4,49 milionů eur.

171 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že uložená pokuta se rovná uložení 760 000 eur za každý měsíc účasti na protiprávním jednání, zatímco pokuty uložené dalším podnikům

se nachází v rozmezí od 210 000 do 440 000 eur za měsíc účasti na protiprávním jednání.

172 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že počet tajných schůzek, na kterých se podnik účastnil, představuje údaj o úrovni jeho zapojení v kartelu. V tomto ohledu poznamenává, že za účast na sedmi schůzkách jí byla uložena pokuta 1,83 milionu eur za schůzku, zatímco společnostem Wieland a KME, které se účastnily téměř všech 120 schůzek konaných v rámci kartelu, byla uložena pokuta ve výši 0,206 respektive 0,56 milionu eur za schůzku.

173 Začtvrté žalobkyně tvrdí, že je jediným malým nezávislým podnikem schopným soutěže s velkými evropskými výrobci. Podle ní je pokuta, která jí byla uložena za její pasivní účast na kartelu, přehnaně vysoká a bude mít dopad na její soutěžní schopnosti.

174 Komise navrhuje zamítnutí žalobního důvodu. Zejména poznamenává, že konečná částka pokuty uložená společnosti HME je výsledkem mlčenlivého použití meze 10 % stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003.

Závěry Tribunálu

175 Zaprvé, s ohledem na vysvětlení poskytnuté Komisí a jeho nezpochybnění ze strany žalobkyně, je třeba zamítnout výtku vycházející z rozdílu mezi konečnou částkou pokuty uloženou společnosti HME a konečnou částkou stanovenou pro žalobkyni.

176 Zadruhé, i za předpokladu, že by žalobkyně, aby prokázala nepřiměřenou povahu uložené pokuty, mohla argumentovat tím, že výše této pokuty může oslabit její schopnost hospodářské soutěže, je třeba konstatovat, že v tomto ohledu neuvedla konkrétní skutečnosti.

177 Ve zbývající části je třeba konstatovat, že další argumenty vznesené žalobkyní v rámci tohoto žalobního důvodu nepřímo směřují ke zpochybnění systému stanovení výše pokut zavedeného pokyny.

178 Žalobkyně se totiž tím, že dělí konečné částky pokut počtem měsíců účasti na kartelu nebo počtem schůzek, na kterých se pachatelé účastnili, ve skutečnosti snaží znovu zpochybnit stanovení výše pokuty v závislosti na době trvání protiprávního jednání.

179 V tomto kontextu je třeba konstatovat, že ze systematiky pokynů vyplývá, že podnikům, které se účastní na kartelové dohodě nejdéle, budou uloženy nejnižší pokuty, pokud se částky budou dělit počtem měsíců účasti na kartelu, protože Komise se v pokynech omezila na stanovení toho, že výchozí částka pokut se zvýší o nejvýše 10 % za každý rok, ve kterém došlo k protiprávnímu jednání. Žalobkyně se nemůže dovolávat tohoto sebeomezení za účelem dosažení snížení pokuty, která je jí uložena.

180 Úvaha uvedená v bodě 179 výše platí rovněž pro argument žalobkyně týkající se vztahu mezi výší uložené pokuty a počtem schůzek, na kterých se účastnila, protože počet schůzek, na kterých se účastnila, se váže k době trvání její účasti na kartelu.

181 S ohledem na výše uvedené je třeba zamítnout rovněž i tento poslední žalobní důvod.

7. *Ke stanovení konečné částky pokuty*

182 Jak vyplývá z bodů 90 až 113 výše, je třeba upravit napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž Komise při stanovení výše pokuty nezohlednila skutečnost, že se žalobkyně neúčastnila dohod SANCO.

183 Ve zbývající části zůstávají úvahy Komise vyložené v napadeném rozhodnutí, jakož i metoda stanovení pokut použitá v projednávaném případě, nezměněny. Konečná částka pokuty se tedy vypočte následně.

184 Výchozí částka pokuty uložené žalobkyni se snižuje o 10 %, aby se zohlednila méně významná závažnost její účasti na kartelu oproti závažnosti účasti „výrobců SANCO“. Nová výchozí částka pokuty uložené žalobkyni se tedy stanoví na 8,82 milionů eur.

185 Použití zvýšení o 10 % na základě doby trvání protiprávního jednání vede k základní částce 9,702 milionu eur. Při zohlednění 15% snížení poskytnutého žalobkyni Komisí na základě bodu D sdělení o spolupráci z roku 1996 tedy konečná částka pokuty uložené žalobkyni činí 8,2467 milionu eur.

K nákladům řízení

186 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu může nicméně Tribunál rozdělit náklady řízení mezi účastníky nebo rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese své náklady, pokud jsou účastníci řízení současně neúspěšní v jednom nebo více bodech, nebo z výjimečných důvodů.

187 S ohledem na skutečnost, že každá z účastnic řízení měla ve svých návrhových žádáních částečně úspěch i neúspěch, je třeba rozhodnout, že každá účastnice řízení ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý senát)

rozhodl takto:

1) Výše pokuty uložené společnosti Chalkor AE Epexergasias Metallon v čl. 2 písm. d) rozhodnutí Komise K (2004) 2826 ze dne 3. září 2004, týkajícího se řízení podle článku 81 [ES] a čl. 53 Dohody o EHP (Věc COMP/E-1/38.069 – Měděné sanitární trubky) se stanoví na 8,2467 milionů eur.

2) Ve zbývající části se žaloba zamítá.

3) Společnost Chalkor Epexergasias Metallon a Evropská komise ponesou každá vlastní náklady řízení.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 19. května 2010.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu ..... II - 1901

1. Správní řízení ..... II - 1902

2. Napadené rozhodnutí ..... II - 1904

Relevantní výrobky a trhy ..... II - 1910

Složky dotčeného protiprávního jednání ..... II - 1912

Dohody mezi „výrobci SANCO“ ..... II - 1912

Dohody mezi „výrobci WICU a Cuprotherm“ ..... II - 1913

Evropské rozšířené dohody ..... II - 1914

Doba trvání a trvalá povaha dotčeného protiprávního jednání ..... II - 1915

Stanovení výše pokut ..... II - 1916

Výchozí částka pokut ..... II - 1917

– Závažnost ..... II - 1917

– Rozdílné zacházení ..... II - 1919

Základní částka pokut ..... II - 1920

Přitěžující a polehčující okolnosti ..... II - 1923

Použití sdělení o spolupráci z roku 1996 ..... II - 1924

Konečná částka pokut ..... II - 1925

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení ..... II - 1926

Právní otázky ..... II - 1927

1. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nezohlednění nucené účasti žalobkyně na kartelu ..... II - 1929

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1929

Závěry Tribunálu ..... II - 1931

2. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného stanovení výchozí částky pokuty ..... II - 1932

K omezené účasti žalobkyně na kartelu ..... II - 1932

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1932

Závěry Tribunálu ..... II - 1936

K rozsahu zeměpisného trhu, na kterém se žalobkyně účastnila kartelu ..... II - 1942

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1942

Závěry Tribunálu ..... II - 1943

3. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného zvýšení výchozí částky pokuty z důvodu doby trvání kartelu ..... II - 1944

K době trvání účasti na kartelu ..... II - 1944

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1944

Závěry Tribunálu ..... II - 1945

K míře navýšení ..... II - 1948

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1948

Závěry Tribunálu ..... II - 1949

4. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného opominutí zohlednit dobrovolné ukončení účasti na kartelu žalobkyní ..... II - 1951

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1951

Závěry Tribunálu ..... II - 1952

5. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nedostatečného snížení pokuty s ohledem na spolupráci žalobkyně na základě sdělení o spolupráci z roku 1996 ..... II - 1952

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1952

Závěry Tribunálu ..... II - 1954

6. K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze stanovení nepřiměřené pokuty ..... II - 1956

Argumenty účastnic řízení ..... II - 1956

Závěry Tribunálu ..... II - 1957

7. Ke stanovení konečné částky pokuty ..... II - 1959

K nákladům řízení ..... II - 1960